

Besvär
LÄNSSTYRELSEN
 Stockholms län
 Naturvårdsenheten
 1:e byråingenjör
 Björn Hjernquist
 08 - 785 51 39

BESLUT

Datum
1983-04-26

Ert datum

Beteckning
11.126-848-81
Er beteckning 0188

Enligt sändlista

Bildande av naturvårdsområdet Svenska Björn i Norrtälje kommun
 (3 bilagor)

Tillfälligt sälskydd

Statens naturvårdsverk har rekommenderat inrättande av sälskyddsområden med hänvisning till sälarnas svaga bestånd och ökande behov av skydd. Området runt Svenska Björn är länets sälrikaste. Länsstyrelsen avsatte därför den 17 maj 1977 området Norrgrund - Svenska Björn som sälskyddsområde, samtidigt avsattes ytterligare två sälskyddsområden, under en försöksperiod på sex år. För ett fjärde område, Själberget, avgjordes att vidare utredning skulle ske.

Under försöksperioden har markägarnas rätt att jaga inom sälskyddsområdet vid Svenska Björn inskränkts. Under tiden 77-05-17--81-11-24 har 15 personer efter ansökan beviljats tillstånd att jaga sjöfågel inom sälskyddsområdet under tiden 1 september - 31 december.

Vid varje dispens har länsstyrelsen angivit att det är önskvärt med rapportering av i vilken omfattning jakt förekommit. Ingen rapport om jakt har inkommit.

Under försöksperioden har vidare yrkesfisket inskränkts. Ingen ansökan om dispens från denna föreskrift har inkommit.

Det tillfälliga sälskyddsområdet var indelat i två zoner. För allmänheten har tillträdesförbud gällt för hela området under hela året. Tillträdesförbud för markägarna har gällt för hela området under tiden 1 februari - 15 juni och under tiden 16 juni - 15 augusti för enbart den inre zonen.

Utvärdering av försöksperioden

Naturhistoriska riksmuseet har undersökt sälförekomsten i länet under försöksperioden med följande resultat.

IE/

Postadress
 Box 22067
 104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
 Hantverkargatan 29

Telefon
 08 - 785 40 00

Postgirokonto
 351 72 - 6

- 1) Regelbunden förekomst av gråsäl i något antal finns numera endast i tre områden - Svenska Björn, Själberget och norr om Möja.
- 2) Antalet sälar i de olika områdena växlar kraftigt under året, de högsta siffrorna noteras i regel i maj - juni.
- 3) Vid Svenska Björn har årligen rapporterats drygt 100 sälar i maj - juni, tillfälligtvis upp till 200 à 300 sälar. Även långt in på hösten kan betydande mängder säl vara i området. Sälarna utnyttjar flertalet av de små öar, grund och bränningar, som finns inom sälskyddsområdets inre begränsning. Säl-tillhållet här är utan tvekan riksintressant, endast en eller två motsvarigheter finns i Sverige. Sannolikt hyser Svenska Björn-området nu landets största gråsälsgrupp.
- 4) Antalet observationer är ej tillräckligt många för att säkert kunna uttala sig om antalet sälar ökat eller minskat i länet de senaste åren. Observationer av över 100 sälar har dock ökat 1980-81 och flera rapportörer anser att antalet sälar 1981 var det högsta på flera år.

Länstyrelsen bedömer att Sjalberget SO Biskopsö och Svenska Björn bör skyddas för säl. Beslut om sälskyddsområde vid Sjalberget fattades den 8 mars 1982. Beslut om skydd för Svenska Björn sker med detta beslut. Vidare upphävde länstyrelsen den 12 mars 1982 skyddet för två tillfälliga sälskyddsområden där säl ej längre uppehåller sig.

Former för sälskydd vid Svenska Björn

Länstyrelsen bedömer att störningsrisken från allmänheten under vinterhalvåret är liten och att riskerna för negativa effekter på sälstammen vid sådana tillfällen är små. Länstyrelsen strävar dessutom efter att ha få och likartade skyddstider för djurskyddsområden bl a för att informationen om dessa områden skall bli enkel. För detta område kommer skyddet därför att omfatta den längsta av de inom länet tillämpade skyddstider, 1 februari - 15 augusti. Det aktuella området ägs för närvarande av drygt 130 personer (exklusive respektive familjemedlemmar). Markägarnas besök i området kan därför bli omfattande samtidigt som övervakningen av området försvåras. Läns-

Lst Sth H 29 a 1980-05 20.000 80 gr arkiv

8

styrelsen bedömer därför att markägarnas och allmänhetens tillträde till området skall begränsas på likartat sätt inom samma avgränsade område.

Beskrivning av naturvårdsområdet

<u>Benämning</u>	Naturvårdsområdet Svenska Björn
<u>Kommun</u>	Norrtälje
<u>Socken</u>	Blidö
<u>Fastighet</u>	Röder 1:1 (del av)
<u>Ägare</u>	Se bilaga 3
<u>Areal</u>	ca 4 500 ha, varav 81 ha enskilt vatten
<u>Därav landareal</u>	ca 4,5 ha
<u>Lägesbeskrivning</u>	Ekonomiska kartan 410 22, 410 31, 410 32, 410 33 Sjökort 711, 713 Området begränsas av en linje från 300 m norr om den nordligaste delen av Svenska Stenarna mot nordväst till Yttre-Tredinge, därifrån mot norr till Tumlaren, därifrån mot öster till Björngrundet, därifrån mot söder till Snäsan, därifrån mot väster till 300 m norr om Svenska Stenarna. Området ligger ca 50 km OSO Norrtälje och utgör en del av den yttersta skärgården i länet.
<u>Naturvårdsförvaltare</u>	Länsstyrelsen i samråd med styrelsen för Röder fiskevårdsområde.

Grund för beslut

Allmän beskrivning

Svenska Björn ligger ytterst i havsbandet i Stockholms skärgård rakt öster om Furusund. Området består av drygt 20 små kobbar och skär i huvudsak utan vegetation. Endast två öar (Norrgrund, Norrkobbarna) är längre än 100 m. Landstigning på skären kan endast ske vid mycket lugnt väder.

Under sommarhalvåret finns gråsälarna vid kusterna i Sverige, Finland och Sovjetunionen, för att under vintern i princip lämna kusten för Östersjöns drivis, där ungarna föds i mars. Det händer dock att ungar föds längs kusten.

Svenska Björn är ett av landets förnämsta uppehållsområde för gråsäl och har låg kontinuitet bakåt i tiden. Området är sannolikt "mottagningsområdet" för ruggande ejder under vår och försommar samt övervintrande alfågel.

Vattenområdet utgörs i huvudsak av allmänt vatten. Det enskilda vattnet omfattar ca 80 ha och finns kring Norrgrund och Norrkobben. Den jakträtt som är knuten till fastigheten omfattar ca 4,5 ha land samt totalt drygt 100 ha vatten kring skären.

Genom sitt isolerade läge är området förhållandevis ringa frekventerat av fritidstrafik eller av alltför närliggande farleder av betydelse.

Ändamålet med naturvårdsområdet

Ändamålet med naturvårdsområdet är att skydda gråsälarna i första hand under härömsningstiden men även under perioder när yngling kan förekomma i området och andra tider på året när sälarna samlas i området. Naturvårdsområdet medför även ett ökat skydd för rastande och ruggande sjöfågel.

Samråd har ägt rum med statens naturvårdsverk, Norrtälje kommun och markägarna. Statens naturvårdsverk, Norrtälje kommun och föreningen Rödgers fiskevårdsområde har godkänt förslaget. Föreningen Rödgers fiskevårdsområde har emellertid en annan uppfattning om vissa föreskrifter för naturvårdsområdet. Föreningen anser att jakt och fiske skall vara tillåtet under perioden 15 augusti - 1 februari samt att tillträdesförbudet skall utformas olika för markägare respektive allmänheten.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 14 § tredje stycket naturvårdslagen sitt beslut den 17 maj 1977 om sälskyddsområde vid Norrgrund - Svenska Björn.

Med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, ändrad och omtryckt 1974:1025 ändrad 1982:1097) förklarar länsstyrelsen samtidigt området Svenska Björn som naturvårdsområde. Området är utmärkt på bifogad karta.

Föreskrifter och förvaltningsbestämmelser för naturvårdsområdet

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 10 och 19 §§ naturvårdslagen samt 22 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedanstående föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar skall förbud gälla att

1. på land och i vatten bedriva täkt eller annan verksamhet som ändrar områdets topografi.
2. anordna upplag
3. uppföra byggnad
4. anlägga brygga eller liknande anläggning
5. bedriva jakt
6. fiska
7. under tiden 1 februari - 15 augusti beträda eller befara såväl land- som vattenområdet.

B. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen an-
gående markägares och annan sakägares skyldighet
att tåla visst intrång

För att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet för-
pliktas markägare och innehavare av särskild rätt tåla
att de åtgärder vidtas som anges i bifogad skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om
vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar
är det förbjudet att

10. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbild-
ning som att borra, hacka, spränga, rista, måla, elda
eller dyl

11. störa djurlivet

12. fiska

13. jaga

14. under tiden 1 februari - 15 augusti beträda eller
befara såväl land- som vattenområdet.

D. Bestämmelser med stöd av 22 § naturvårdsförordningen
om naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsområdet skall förvaltas av länsstyrelsen i
samråd med styrelsen för Rödernas fiskevårdsområde. Sty-
relsen för Rödernas fiskevårdsområde skall årligen utse
tre namngivna personer som ansvariga för förvaltningen.

Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsför-
valtningen genom att fastställa denna skötselplan.

Syftet med naturvårdsförvaltningen

Syftet med naturvårdsförvaltningen är att bevara ett för
sälén mycket värdefullt område. Området förutsätts tills
vidare behålla sitt värde för säl och fågel utan speciell-

Lat Sth H 29 a 1980-05 20.000 80 gr arkiv

...
...
la vårdåtgärder. Naturvårdsförvaltningen skall i första hand inriktas på att förhindra störningar på sälen och att fortlöpande kontrollera förekomsten av säl.

Utmärkning

Naturvårdsområdet skall utmärkas enligt de anvisningar som utfärdats av statens naturvårdsverk.

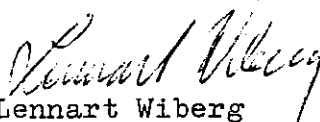
Tillsyn

Tillsyn av naturvårdsområdet sker genom förvaltaren och Tullverkets kustbevakning. Vid tillsynen skall färd inom området undvikas för att inte åstadkomma störningar på sälbeståndet.

Förvaltning och tillsyn skall regleras i särskild instruktion som upprättas av länsstyrelsen.

Vid klagan över detta beslut skall besvär anföras hos jordbruksdepartementet enligt bilaga (formulär H).

I handläggningen av detta ärende har deltagit länsråd Lennart Wiberg, beslutande, naturvårdsdirektör Tord Céwe, länsassessor Karl Henrik Ziefvert samt förste byråingenjör Björn Hjernquist, föredragande.

Lennart Wiberg

Björn Hjernquist

Bilagor

Markägarförteckning
Karta över naturvårdsområdet
Besvärshänvisning (formulär H)

Datum
1983-04-26
Ert datum

Beteckning
11.126-848-81
Er beteckning 0188

SÄNDLISTA

8

Lst Sth H 29 e 1990-05 20.000 80 gr arkiv

Postadress
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Hantverkargatan 29

Telefon
08 - 785 40 00

Postgirokonto
3 51 72 - 6

Svenska Björn

Skala 1:50000

